

PROGRAMA DE BIOQUIMICA INDUSTRIAL

1989-1990

1. Introducció. Arees de competència. Fermentacions i enginyeria bioquímica.

2. Matèries primeres. Organs i teixits animals i vegetals. Cultiu de cèl·lules eucariòtiques i de teixits. Microorganismes. Productes biològics d'interès industrial.

3. Cultiu de microorganismes a escala de laboratori. Tècniques emprades. Selecció, conservació i modificació de microorganismes. Mutacions. Col·leccions.

4. Cinètica de fermentacions. Classificació dels processos fermentatius: Gaden i Deinsdorf. Paràmetres cinètics: velocitat específica de creixement, equació de Monod. Cinètica de la formació de producte.

5. Plantes de fermentació a escala pilot i a escala industrial. Requeriments. Fermentadors en batch i continu: disseny. Regles cardinals de construcció.

6. Instal.lacions auxiliars. Vàlvules; sistema d'aireig i de conducció del vapor. Filtres d'aire.

7. Funcionament d'un fermentador. Inoculació assèptica. Obtenció de mostres. Control de les condicions de fermentació: regulació de la temperatura, pH, oxigen dissolt, formació d'escuma, mesura del consum i de la formació de gasos i productes.

8. Esterilització del fermentador i dels medis de cultiu. Consideracions generals. Teoria de l'esterilització pel calor. Càcul de la durada d'esterilització d'un medi. Esterilització en continu.

9. Aireig del fermentador. Consideracions generals. Coeficient d'absorció d'oxigen des de l'aire fins l'interior de la cèl.lula: consideracions que afecten la velocitat de transferència.

10. Teories sobre la difusió de l'oxigen. Elements emprats en l'aireig: tipus i eficàcia. Influència del medi de cultiu sobre la formació de bombolles d'aire. Hold-up: concepte i distribució en fermentadors amb agitació.

11. Agitació del fermentador. Tipus d'agitadors. Potència absorbida per l'agitació: número de potència i número de Reynolds. Relació entre ambdós números. Potència absorbida pels fermentadors agitats i airejats: número d'aireig. Potència necessària per a l'agitació de fluids newtonians i no-newtonians.

12. Control per ordinador dels fermentadors. Esquema general. Programa de l'ordinador. Anàlisi de les dades. Algoritmes aplicats a l'anàlisi de dades i llur utilització.

13. Fermentació continua. Avantatges i inconvenients. Tipus de fermentació continua. Classificació dels cultius contínus. Balanç material de cèl·lules. Balanç material de nutrient limitant. Model de creixement. Extinció del cultiu per dilució: wash-out. Productivitat. Selecció en el cultiu continu: enriquiment, contaminació.

14. Pas a escala industrial. Aplicació dels principis de similitud: scaling-up i scaling-down. Paràmetres emprats K_{la} , potència per unitat de volum, temps de mescla. Selecció de soques. Altres consideracions.

15. Operacions unitàries emprades en l'aïllament i purificació de productes de tipus biològic. Operacions basades en el transport de quantitat de moviment i energia mecànica. Sedimentació, filtració i ultrafiltració: teoria bàsica i disseny dels aparells de tipus industrial.

16. Operacions unitàries basades en la transferència de matèria. Extracció líquid-líquid, bescanvi iònic, adsorció-desorció: teoria bàsica i aplicacions industrials.

17. Operacions basades en la transmissió de calor. Cristal·lització, assecatge, liofilització: teoria bàsica i aplicació industrial. Operacions complementàries. Trituració: premses i molins industrials.

18. Biocatalitzadors immobilitzats. Concepte, característiques, utilitat industrial. Suports insolubles utilitzats. Mètodes d'immobilització. Tipus de reactors emprats amb enzims immobilitzats. Aplicacions industrials dels enzims immobilitzats. Cèl·lules immobilitzades.

19. Biodegradació i biodeterioració. Protecció dels ecosistemes. Eliminació de residus. Depuració d'aigües amb contaminació biològica i urbana: consideracions generals. Demanda biològica d'oxigen (DBO). Tractament d'aigües residuals: esquema de planta depuradora.

20. Altres aplicacions de productes d'origen biològic. Anàlisis clíniques, obtenció de biomassa, obtenció de biogas. Projecció futura de la biotecnologia.

BIBLIOGRAFIA

- AIBA, S., HUMPHREY, A.E. & MILLIS, N.F. "Biochemical engineering". Academic Press. New York (1973).
- ATKINSON, B. "Reactores bioquímicos". Reverté. Barcelona (1986).
- BELTER, P.A., CUSSLER, E.L. & HU, W-S, Bioseparations". Wiley, New York (1988).
- BAILEY, J.E. & OLLIS, D.F. "Biochemical engineering fundamentals". McGraw-Hill. New York (1977).
- BOHAK, Z. & SHARON, N. "Biotechnological applications of proteins and enzymes". Academic Press. New York (1977).
- BU'LOCK, J. & KRISTIANSEN, B. "Basic biotechnology". Academic Pres. London (1987).
- HARTMEIER, W. "Immobilized biocatalysts". Springer Verlag. Berlin (1986).
- MESSING, R.A. "Immobilized enzymes for industrial reactors". Academic Press. New York (1975).
- PYE, E.K. & WINGARD, L., Jr. "Enzyme engineering". Plenum. New York. Diferents volums.
- QUINTERO RAMIREZ, R. "Ingeniería bioquímica". Alhambra. México (1981).
- SCRIBAN, R. "Biotechnologie", 2a ed. Technique et Documentation-Lavoisier. Paris (1984).
- VERRALL, M.S. & HUDSON, M.J. "Separations for biotechnology". Ellis Horwood. Chichester (1987).
- VIETH, W.R., VENKATASUBRAMANIAN, K. & CONSTANTINIDES, A. "Biochemical engineering". New York Academy of Sciences. New York. Diversos volums.
- WALKER, J.M. & GINGOLD, E.B. "Biología molecular y biotecnología". Ed. Acribia. Zaragoza (1988).
- WALKER, J.M. & GINGOLD, E.B. "Molecular biology and biotechnology" 2a ed. Royal Society of Chemistry. London (1988).
- WEETALL, H.H. & SUZUKI, S. "Immobilized enzyme technology". Plenum Press. New York (1975).
- WISEMAN, A. "Topics in enzyme and fermentation biotechnology" Ellis Horwood. Chichester. Collecció.
- WISEMAN, A. "Principles of biotechnology". Surrey University Press. London (1983).

REVISTES I REVISIONS

Advances i Biochemical Engineering. Springer Verlag. Berlin
Annual Review of Biophysics and Bioengineering
Applied Biochemistry and Biotechnology
Applied and Environmental Microbiology
Archives of Environmental Contamination and Toxicology
Bio/Technology
Biotechnology and Applied Biochemistry
Biotechnology and Bioengineering
Biotechnology Letters
Enzyme and Microbial Technology
European Journal of Applied Microbiology and Biotechnology
Journal of Bioengineering
Journal of General and Applied Microbiology
Journal of Fermentation Technology
Process Biochemistry
Separation Science and Technology
Trends in Biotechnology